

обърне внимание, за да се постигне правдив и верен образ, съгласно замисъла на автора. „При това Яворов прави с ненадмината дълбочина, тънкост и обоснованост тези анализи. Той е точен, образен, прецизен и в своето кратко експозе очертава главното в драматургичния материал“, както отбелязва Мирослава Кортенска в своето изследване „Културната мисия на кръга „Мисъл“.¹¹ Запазени са два такива анализа на Яворов за писцата на Франц Молнар „Дяволът“ и за „Седемнайсетгодишните“ от Макс Драйер, четени пред актьорите от Народния театър.

Третата насока в дейността на Яворов като драматург, която има изключително значение за формирането на професионалния облик на българския театър, е усилената работа по налагането на правилната българска реч на сцената, която с развитието си прераства в борба за единен сценичен български език, изчистен от диалектизми, груби отклонения от неговата мелодика и интонация и чуждици, които по това време са били характерни за сценичното слово в театъра. Убеден в богатството, изразителността и красотата на родния език, Яворов работи упорито и много успешно в тази нова насока, като предприема оригинални и съвсем конкретни мерки за осъществяването на тази идея. Поетът първо съставя, а после окачва на стените на гримърните на актьорите станалите по-късно прочути таблици с думите, които най-често се грешат, като отбелязва правилните ударения и изговор. Тази негова специфична дейност с времето дава сериозни резултати в постигането на правилно, богато и изразително сценично слово. „Поетическото чувство на Яворов му подсказа една красива задача – да даде музикална българска реч на сцената – подчертава в спомените си Адриана Будевска. – И той здраво се залови за това. Ние тъй малко обръщахме внимание на езика, толкова много своеобразничехме, че кой каквато школа свършваше, такава музика влагаше в речта си. Веднага можехте да познаете, че този е руски възпитаник, онзи – немски, този – че е провинциалист, а онзи – французки подражател. Всичко имаше, само не – установен български език. Той не можеше да търпи нашия объркан от всички наречия език, от всички краища събран. Неговото ухо се дразнеше от немузикалните тонове, от разнообразните ударения, които бяха толкова различни, колкото бяха и артистите. Искаше да осъществи мечтата на Славейков – да се говори хубаво и вярно български, и в нашата реч да има музика, както всеки език има своя. В българската реч, която е внушителна и отривиста и на която Пенчо Славейков искаше да даде мощ, Яворов искаше да даде поезия и

¹¹ Кортенска, М. Цит. съч., с. 339.